

FINANTSINSPEKTSIOON

23.11.2015

Häälte arvust teavitamise kohustus

Finantsinspeksioon peab 24.11.2015 jõustuva väärtpaberituru seaduse (edaspidi VPTS) redaktsiooniga seoses vajalikuks juhtida kõigi investorite tähelepanu aktsiaemitendis hääleõigustega seotud teabe avaldamise osas tehtud muudatustele.

Sarnaselt hetkel kehtivale kohustusele teatada häälte arvu suurenemisest või vähenemisest aktsiaemitendis, jääb viidatud kohustus kehtima ka alates 24.11.2015. VPTS-i uue redaktsiooniga täiendatakse ja täpsustatakse vastavat kohustust, muutes häälte arvu arvestamise põhimõtteid ja laiendades väärtpaberite ringi, mida võetakse aluseks isikule kuuluva hääleõiguse teavitamiskünnise arvestamisel.

24.11.2015 jõustuva VPTS-i § 185 lõige 1 sätestab, et kui isikule vastavalt VPTS §-des 9 ja 10 sätestatud kuuluvate häälte arv aktsiaemitendis moodustab 5, 10, 15, 20, 25 või 50 protsenti või 1/3 või 2/3 kõigist nimetatud emitendi emiteeritud aktsiatega esindatud häälest (edaspidi teavitamiskünnis) või ületab mis tahes teavitamiskünnist kas suurenedes või vähenedes, teatab isik talle kuuluvate häälte arvu aktsiaemitendile ja Finantsinspeksioonile.

Seejuures tuleb alates 24.11.2015 häälte arvu kindlaksmääramisel VPTS-i § 10 lõige 3 punktide 9 ja 9¹ kohaselt arvesse võtta ka hääleõigused, mis loetakse isikule kuuluvaks seoses aktsiate tulevikus omandamisega või aktsiate omandamise õigusega või aktsiatega seotud väärtpaberite abil aktsiaosalusele sarnase majandusliku mõju saavutamiseга.

Vastavalt seaduseelnõu seletuskirjas selgitatud loetakse VPTS § 10 lõige 3 punktist 9¹ tulenevalt kaudne hääleõigus isikule kuuluvaks ka üksnes majandusliku huvi (riskipositsiooni) olemasolul börsiemitendi aktsia suhtes ning vastava sättega on hõlmatud ka selliste väärtpaberite hoidmine, mis ei too kaasa aktsiate omandamist ega anna ka õigust nende omandamiseks, kuid mille majanduslik mõju on sarnane. Näiteks hinnavahelepingud (*contracts for differences*), optsioonid ja vahetuslepingud (sh nt *total return swap* ehk kogutuluv vahetusleping), võivad olla börsil kauplemisele võetud aktsiaga seotud näiteks alusaktia hinnaliikumist järgides. Seni kehtivast seadusest tulenev teavitamiskohustus sellistele tuletisinstrumentidele ei laiene, kui need ei anna õigust alusaktia omandamiseks ega otseseks hääleõiguste teostamiseks. Muudatusega laieneb teavitamiskohustus ka rahas arveldatavatele väärtpaberitele. Rahas arveldatav tuletisväärtpaber ei pruugi anda õigust aktsiate omandamiseks, kuid võib anda selle õiguse kolmandale isikule või anda mingi teise väärtpaberi omandamis-, vahetamis- või võõrandamisõiguse või -kohustuse ning tehingu alusvaraks võivad olla emitendi aktsiad või sõltub tehingu hind otseselt või kaudselt emitendi aktsia hinnast.

Arvestades alates 24.11.2015 toimuvaid muudatusi seoses häälte arvu kindlaksmääramisega, on investoritel oluline tähele panna, et kui 24.11.2015 jõustuvate VPTS §-de 9 ja 10 kohaselt isikule kuuluvate häälte arv, arvestades VPTS §-s 185⁴ sätestatud häälte arvutamise põhimõtteid, saavutab §-s 185 märgitud künnise või ületab selle, tuleb sellest teavitada nii aktsiaemitenti kui ka Finantsinspeksiooni. Vastav teavitamiskohustus võib seejuures tekkida ka isikutel, kes hetkel kehtiva seaduse kohaselt ühtegi teavitamiskünnist saavutanud ega ületanud pole ja seda sõltumata sellest, et teavitamiskohustuslane ühtegi tehingut hääleõigusi puudutavate väärtpaberitega 24.11.2015 või sellele järgnevalt ei tee või pole teinud. Ehk sarnaselt teavitamiskohustuslasest sõltumatule hääleõiguste jaotust muutvale sündmusele võib teavitamiskohustus tekkida ka üksnes arvestuspõhimõtete muutumisest tingituna.

VPTS §-s 185³ loetletud teabe esitamiseks on Finantsinspektsiooni veebilehel avaldatud soovituslik vorm. Seoses aktsiaemitendis isikule kuuluvate häälte arvust teavitamise kohustusega soovime täiendavalt tutvuda Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Asutuse veebilehel avaldatud küsimuste ja vastustega http://www.esma.europa.eu/system/files/esma-2015-1595_document_qas_on_td.pdf, eriti küsimused nr 10-12, 20 ja 25.

